

УДК 330.47

Альона Обозна, к.е.н., доц.

МТУ «Миколаївська політехніка», Україна

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКИХ ЕЛЕКТРОННИХ РОЗРАХУНКІВ

Alyona Obozna, Ph.D., Assoc. Prof.

IMPACT OF INFORMATION TECHNOLOGY ON THE BANKING ELECTRONIC PAYMENTS

Глобалізація світової економіки та її фінансового сектора, провідна роль мережі Інтернет і розвиток глобального інформаційного суспільства, стрімке збільшення ролі знань і керуючих ними інформаційних технологій в екосистемі банківської діяльності неминуче ставлять перед сучасним банківським співтовариством нові завдання, вирішення яких вимагає інноваційних підходів до менеджменту бізнес-процесів.

Актуальність дослідження обумовлена зростанням ролі інформаційних технологій в економічній діяльності банків, в рамках якої сучасні технології розглядаються як сукупність необхідного інструментарію для ведення банківського бізнесу, як інструмент трансформації діяльності самих кредитних організацій, як засіб підвищення продуктивності праці та зниження витрат.

Системи на базі промислових систем управління банківською діяльністю (СУБД) відносяться до так званих OLTP-систем (on-line transaction processing) щодо виконання щоденних банківських операцій та швидкій обробці транзакцій. Вони ефективно вирішують завдання введення і поновлення оперативної інформації, а також отримання стандартної звітності. Аналітичні завдання високого рівня (аналіз діяльності банку, підготовка консолідованої звітності, розрахунок та управління ризиками та ін.) Вимагають зовсім іншої організації даних, процедур доступу та обробки інформації і реалізуються на базі технологій інформаційних сховищ (Data Warehouse) і додатків оперативної аналітичної обробки OLAP (on-line analytic processing). Середовище OLAP служить для розробки і формалізації уявлень про банк як про об'єкт і про механізми управління ним, що відображають «ноу-хау», яке дозволяє банку заробляти гроші. Розрахунок параметрів об'єкта, значень лімітів і нормативів на основі цього подання формує коригуючі дії для OLAP-системи, створюючи замкнутий з управлінням контур, а також надає дані для системи підтримки прийняття рішень та складання прогнозів.

Конкуренція банків в Україні зміщується в область пошуку нових інноваційних підходів, що допомагають більш якісно обслуговувати клієнтів. Особливе місце займають ІТ-рішення для побудови мереж відділень, філій, банкоматів і терміналів. Стратегія HP-Networking до підходу розвитку / скорочення відділень та оптимізації витрат на ІТ може призвести до суттєвих конкурентних переваг [1].

Мережеві рішення HP надають уніфіковану, оптимізовану, гнучку і динамічну інфраструктуру, що дозволяє банкам пропонувати інноваційні послуги для утримання клієнтів і залучення нових. Ці рішення: істотне скорочення витрат за рахунок конвергенції та консолідації серверів, систем зберігання та мережевої інфраструктури; передбачувана продуктивність і зменшення затримок; поліпшення фінансових показників бізнесу і прискорення виведення сервісів на ринок за рахунок оптимізації мережевих ресурсів;

відмова від дорогих процесів по зміні інфраструктури за рахунок використання стабільних і легко розширюваних мереж; управління тисячами різнорідних ресурсів через єдину консоль завдяки використанню модульних, масштабних, стандартизованих платформ управління мережами.

Все більше банків приходять до усвідомлення того, що основна загроза безпеці інформації знаходиться не зовні, а всередині самої фінансової установи. В даному випадку захистом повинні бути забезпечені: внутрішня мережа (мережеві сховища, передача інформації всередині мережі); контроль над зовнішньою мережею (відправлення листів, використання сервісів зберігання файлів (dropbox, skydrive), соціальні мережі); мобільні пристрої (як корпоративні, так і особисті, що використовуються в роботі); мережеві пристрої (ПК, ноутбуки, планшети) [2]. Для реалізації даних завдань останнім часом набули широкого застосування DLP-системи (Data Loss Prevention). Ефективні DLP-системи повинні забезпечити моніторинг поточного стану захисту і оповіщення про витоки, а також надати інструменти для швидкого розслідування інцидентів. Правильний вибір DLP-рішення залежить, насамперед, від розуміння того, які ресурси необхідно захистити, і де вони розташовані (на кінцевих точках, серверах, окремих сховищах і т.п.) [3]. За допомогою подібних програмних продуктів постраждалі компанії виявляють джерело витоку, канал, винного.

У 2013 році Аналітичним центром зареєстровано 1143 (3,1 в день, 95,2 на місяць) випадків витоку конфіденційної інформації, це на 22,3% більше, ніж у 2012 році (934 витоку). У досліджуваній період динаміка зростання витоків було на 5,7% вище, ніж в 2012 році (тоді зростання до 2011 року склало 16,6%) [4]. Усвідомлюючи масштаб можливих ризиків і загроз, а також враховуючи вимоги НБУ, усі банки не тільки мають створювати письмові документи про комплексну політику безпеки, але і повинні забезпечувати всі необхідні умови для ефективної роботи системи управління інформаційної безпеки, використовуючи технології інформаційних сховищ DW, додатки оперативної аналітичної обробки OLAP, DLP-системи захисту інформації та стратегії HP-Networking до підходу розвитку. Правильний підхід до організації системи інформаційної безпеки передбачає розмежування прав доступу, розуміння співробітниками відповідальності за витік даних, своєчасне оновлення програмних засобів, контроль дотримання всіх правил та інструкцій. При цьому ключовим завданням є навчання персоналу комплексним вимогам положень інформаційної безпеки, запроваджених в банківських установах.

Перелік посилань

1. Беляченко О.В. IT-решения и инновации в банковском секторе / О.В. Беляченко // Информационные технологии для менеджмента. – 2014. - № 4-5. – С.18-19.
2. Кулаковский А.С. Тренды банковской автоматизации / А.С. Кулаковский // Информационные технологии для менеджмента. – 2014. - № 4-5. – С.44-45.
3. Кузьмина А.Л. Актуальные направления информационной безопасности банков/А.Л. Кузьмина // Информационные технологии для менеджмента. – 2014. - № 4-5. – С.52-53.
4. Захист інформації у банківській діяльності / Браїловський М.М., Лазарєв Г.П., Хорошко В.О. – К.: ТОВ «ПоліграфКонсалтинг», 2004. – 216 с.